

[Petra Petersen.]

ernære sig selv og deres børn, og man drager en sammenligning mellem det bidrag, en sådan enlig kvinde gennem det offentlige kan få forudbetalt til børnene — altså faderens bidrag — og det, det koster hende at anbringe barnet på en vuggestue eller i en børnehave, vil man se, at der ikke bliver mange kroner tilbage til mad, klæder, sko, husly o. s. v.

Kvindernes lønninger ligger jo, selvom de har nøjagtig samme arbejde som mændene, stadig under, hvad mændene tjener, og det gælder også dyrtidstillægget, som kun udgør $\frac{2}{3}$ af, hvad der udbetales mænd. Hvor børn anbringes i vuggestuer, børnehaver og på fritidshjem, er det moderens udearbejde, der skal dække betalingen.

Overnormering af børnehaverne kan heller ikke anbefales. Skal det pædagogiske arbejde have nogen betydning, må antallet af børn svare til lokaler og lærerkræfter.

At lukke børnehaverne er heller ingen udvej; kvindernes arbejdskraft i industrien er nødvendig. Der er ikke for mange børnehaver; der findes i mange børnehaver lange ventelister — det ærede medlem fru Fanny Jensen nævnte, at der kunne være op til 100 børn på disse ventelister, men jeg kender børnehaver, hvor der er op til 250 børn på venteliste. Spørgsmålet om, hvorvidt kommunerne skal overtage institutionerne, hvis lederne giver op på grund af de store økonomiske vanskeligheder, kan let komme til at foreligge.

Den tredje mulighed er at sikre driften af institutionerne ved at stille de nødvendige midler til rådighed, ved forhøjet tilskud, større rådighedsbeløb. En hjælp ville det være, hvis tilskuddet fra stat og kommune blev udbetalt hver tredje måned, beregnet efter de foregående tre måneders drift. Med de store prisstigninger, der hver dag finder sted, er det vanskeligt at klare udbetalingerne, når tilskuddet beregnes efter det forløbne regnskabsår, altså betales bagud. Det er vanskeligt for lederne at klare udgifterne, fordi de penge, de får ind, ikke svarer til de udgifter, der er tale om i dag.

Den mulighed at anbefale lederne af institutioner med økonomiske vanskeligheder at optage et banklån finder jeg dårlig, selvom jeg ved, at det finder sted. En leder af en børnehave her i byen har fornylig måttet optage et banklån på 7 000 kr. for at klare sig over de værste vanskeligheder.

Som det går med mange af de gode lærerkræfter, der både har vilje og evne til at gå ind i børnesagens arbejde, men betænker

sig på grund af dårlige løn- og arbejdsvilkår, sådan er det også med lærerkræfterne i børnehaverne. Det slidsomme arbejde, den dårlige betaling og de økonomiske vanskeligheder er årsagen til den stadige mangel, der er på f. eks. børnehavelærere. Efter deres uddannelse og nogle års arbejde søger de af de nævnte årsager over i andet erhverv, og derfor får børnehaverne ikke kvalificeret personale.

Under udvalgsarbejdet i landstinget har § 129, stk. 1, der omhandler institutioner for forebyggende børneforsorg, der ikke er anerkendt i henhold til § 126, været genstand for ændringer, der efter min mening har forårsaget en forringelse af denne paragraf. Når børnehaver og vuggestuer er overfyldt og der er lange ventelister, betyder det, at mødre, der skal have deres børn anbragt, må anbringe dem i privat pleje eller i ikke-ankendte institutioner til en betaling, der langt overskrider deres betalingsevne. I privat pleje er det ikke ualmindeligt, at moderen betaler det dobbelte af faderens bidrag for at få passet sit barn. Det er ikke for at bremse privat initiativ, jeg nævner dette; hvis det kun drejede sig om børn af velstillede forældre, måtte det blive deres sag; men som forholdene er, når enligstillede og andre fattige mødre må kæmpe for at klare dagen og vejen for sig selv og deres børn, bør de beskyttes mod udbytning af folk, der driver børnehjem for at få profit.

Det er mit håb og ønske, at vore hjem for børn — såvel børne- som opdragelseshjem — må blive så gode som muligt. Vi kan ikke have råd til i et samfund som vort at have udstillingsbørnehaver eller børnegårde, hvor man tager gæster med hen, men vi må have virkelig gode hjem for de børn, som må undvære deres mor i den tid, hun tjener til føden til hjemmet, ikke mindst gode hjem for de små, der savner deres eget hjem.

Jeg skal med disse ord tilsige mit partis støtte til lovforslagets gennemførelse.

Arbejds- og socialministeren (Poul Sørensens): Jeg vil gerne begynde med at takke samtlige ordførere for de mange venlige udtalelser, der er fremsat om det forelagte lovforslag, og for tilsagnet om støtte til at gennemføre lovforslaget hurtigt her i tinget.

Jeg vil gerne knytte nogle enkelte bemærkninger til det, de ærede ordførere har fremført.

Til det ærede medlem fru Fanny Jensen vil jeg sige, at jeg er ganske klar over det store problem: de kvindelige arbejdere og